

JORDKART

JORD ER SÅ MYE MER ENN BARE JORD

På de fleste hagesentre kan man få kjøpt mye forskjellig jord. Kanskje man også har noe til overs etter andre egne prosjekter eller en gammel potte med tørr jord i?

Jord er ofte kjent som et brunt materiale som brukes som vekstmedium - det vil si at planter vokser i det.

Men jord er mye mer enn bare noe brunt, dødt materiale. Det er nemlig veldig levende!

JORDKART

SÅJORD

Denne jorden kalles enten såjord eller så- og kaktusjord. Hvis man skal gjøre forkultivering enkelt, velger man såjord. Såjord er godt drenert, noe næringsfattig og har en lett struktur som gjør det enkelt for frøene å spire og danne de første røttene.

Siden såjord er næringsfattig, er det viktig å plante om plantene på riktig stadium. La spirene få to ekte bladpar (ikke tell med frøbladene/ de første bladene som kommer), og overfør dem deretter til en mer næringsrik jord og begynn gjødsling.

URTE- OG GRØNNSAKSJORD

Næringsrik og fin til de fleste spiselige vekster. Torvredusert. Under denne kategorien finner man også **tomat- og chilijord** som inneholder mer næringsstoffer for å fremme vekst og modning for denne typen vekster.

JORDKART

BLOMSTERJORD

Kjært barn har mange navn:

Krukkejord, blomsterjord, rosejord - litt forskjellige tilsetninger etter hva jorden er beregnet til.

Denne jordtypen inneholder ofte mye både langtids- og korttidsvirkende næring, for å fremme lang og fin blomstring.

RHODEDENDRONJORD

Rhododendronjord er en surere jordtype, og er velegnet for surjordsplanter. Kan fint brukes til blåbær, rhododendron, hortensia, druer, etc.

MIDDELHAVSJORD

Tilpasset sitrusvekster og varme vekster kjent fra middelhavsregioner. Inneholder mer leire og sand enn veldig mange andre jordtyper. God dreneringsevne, kan virke noe kompakt (leirpartikler og silt) - pH tilpasset middelhavsvekster.

NATURGJØDSLET PLANTEJORD

Denne jordtypen inneholder naturgjødning (f.eks. hønsegjødning) som brytes ned over tid og dermed gir en langtidsvirkende gjødseleffekt. Moderat næringsinnhold. Ypperlig som jordforbedring.

JORDKART

TORVFRI BLOMSTERJORD

Torvfrie jordtyper er ikke de letteste å bruke, men de er de sunneste jordtypene. De har en tendens til å bli litt klebrige siden de ikke inneholder torv som gjør strukturen lettere.

Torvfri jord er full av levende organismer. Husk å vanne jevnlig for å hindre uttørking!

ANBEFALES

KOMPOST

Kompost er et torvfritt jordprodukt som dannes når organisk materiale brytes ned. Egenskapene til sluttproduktet avhenger av hva slags organisk materiale som har blitt kompostert. Kompostert bark gir for eksempel sur kompost ($\text{pH} < 7$), kompost produsert av hageavfall har en pH på rundt 7 (nøytral) og kompost hvor opphavsmaterialet inneholder mye husdyrgjødsel er rik på nitrogenforbindelser.

Kompostjord som selges på hagesentrene er ofte en miks av ulike typer kompost, og kan være iblandet andre produkter som torv og gjødsel. Les på jordsekkene, så du får jord tilpasset ditt behov!

JORDKART

HAGEJORD

Hagejord inneholder ofte mye torv.

Den er næringsfattig og brukes som påfyll, jordforbedring og fyllmasse.

Man kan så i hagejord, da den er så næringsfattig at den ikke hemmer spiring på samme måte som en veldig næringsrik jord vil gjøre. Husk imidlertid at det høye torvinnholdet gjør at jorda raskt vil brytes ned og klappe sammen.

VEKSTTORV

Torv er et stabilt og lett vekstmedium, som inneholder lite egne plantenæringsstoffer.

Torvens porøse struktur gjør at den lett trekker til seg vann, samtidig som den sørger for at overskuddsvann dreneres bort og lar luft komme til røttene.

Torvjord holder lett på vann og tilsatte næringsstoffer når du vanner, men vil også tørke fort ut. Mange jordblandinger er tilsatt torv for å gi jorda en bedre struktur og gjøre den mer brukervennlig.

Torv er rik på organisk materiale som brytes ned over tid. Dette gjør at torv har en tendens til å klappe sammen og bli tørr og hard på toppen.

JORDKART

ANLEGGSJORD / SOLDET MATJORD

Anleggsjord er jordprodukter man ofte får kjøpt på anlegg eller grustak. Den består gjerne av en blanding av kompost, steinmel, sand og gravemasser. Det er en helt grei jord å bruke, men vær obs på ugressfrø og annet som kan følge med.

Denne jorden er ofte næringsfattig og egner seg ofte bedre for de som skal benytte flere komponenter inn i blandingene sine. Noen steder kan man få tak i ulike mixer for egne behov.

F.eks. **Grønnvekst** har flere torvfrie blandinger.

DRENERINGSMIDLER

Leca: Brent leire i kuler som gir god drenering uten å komprimeres. Enkle å bruke. Leca er en fornybar ressurs.

Perlite: Knust bergart, flott struktur. Litt dyrere, og en ikke-fornybar ressurs.

Sand: Unngå sand med tilsetninger. Finnes i ulike typer: Natursand, maskinell og vasket maskinell sand.

- Natursand har runde korn som gir god drenering.
- Maskinell sand kan ha skarpe kanter og pakker seg lettere.